

Kombinovaný drôtový detektor dymu a teploty SD-283ST

Výrobok slúži na detekciu požiarneho nebezpečenstva v interiéri obytných alebo komerčných budov. Detektor je vhodný aj pre inštaláciu v auto karavanoch alebo mobilných domoch. Nie je určený pre inštaláciu do priemyselného prostredia.

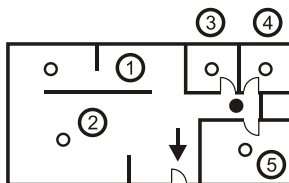
Vznik nebezpečenstva detektor opticky indikuje zabudovanou kontrolkou a akustickým signálom. Detektor môže byť napájaný z externého zdroja 12 V DC alebo z ústredne poplachového systému a poskytuje výstupy ALARM a TMP. Ak je detektor prevádzkovaný s vloženými batériami (3x 1,5 V AA), pracuje v prípade straty externého napájacieho napätia 12 V DC ďalej ako autonómny detektor.

Výrobok obsahuje dva samostatné detektory - optický detektor dymu a teplotný detektor. Optický detektor dymu pracuje na princípe rozptýleného svetla. Je veľmi citlivý na väčšie častice, ktoré sú v hustom dyme. Menej citlivý je na malé častice vznikajúce horením kvapalín, ako je napríklad alkohol. Preto má zabudovaný aj teplotný detektor, ktorý má sice pomalšiu reakciu, ale na požiar vyvíjajúci rýchle teplo s malým množstvom dymu detektor reaguje podstatne lepšie. Inštaláciu požiarneho detektora by mal vykonávať školený technik s platným certifikátom výrobcu.

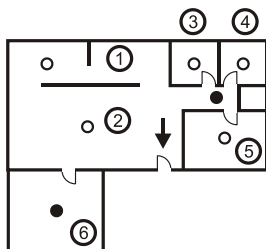
Pokrytie priestoru a umiestnenie detektora

Dym sa prenáša do detektora prúdením vzduchu, preto musí byť nainštalovaný v mieste s dobrou prirodzenou termickou cirkuláciou vzduchu. Obvykle sa inštaluje na strop. Detektor možno použiť iba v uzatvorenom interiéri. Nie je vhodný do prostredia, v ktorom sa dym môže rozptýliť a vychladnúť (napr. vysoké stropy nad 5 m), lebo dym by sa nemusel dostať až do detektora. Detektor nie je vhodné umiestňovať do prašného prostredia, teda do priestorov, v ktorých sa praší, fajčia sa cigarety alebo sa v nich vyskytuje para. Nečistoty z prašného prostredia skracujú životnosť detektora.

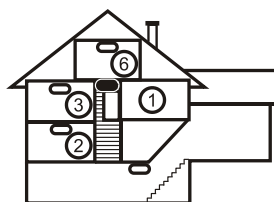
V bytoch musí byť detektor vždy umiestnený v časti vedúcej k východu z bytu (úniková cesta) – pozri obr.1. Ak má byť podlahová plocha väčšia ako 150 m², musí v ňom byť umiestnený ďalší detektor v inej vhodnej časti bytu – pozri obr.2.

Obr. 1

Obr. 2

Obr. 3

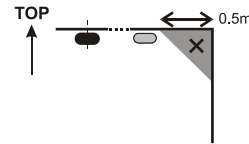
Vo viacposchodových bytoch a domoch by sa detektor mal umiestniť nad schodisko. Požiarneho detektora sa odporúča inštalovať do každej miestnosti, v ktorej spia ľudia – pozri Obr.3.

Umiestnenie pod rovnými stropmi

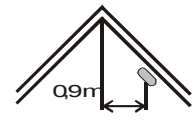
Pokiaľ je to možné, umiestnite detektor do stredu miestnosti. Z dôvodu možného vzniku chladnej vrstvy vzduchu pri stope v ňom nesmie byť detektor zapustený. **Nikdy neumiestňujte detektor do rohu miestnosti** (dodržiajte vzdialenosť aspoň 0,5 m od rohu, vid' obrázok 4). V rohoch zle cirkuluje vzduch.

Umiestnenie pod šikmými stropmi

Pokiaľ nemá strop vhodnú rovnú plochu pre inštaláciu detektora (napr. miestnosť pod hrebeňom strechy) možno detektor inštalovať podľa obr. 5.

Obrázok 4

Obrázok 5

- stred miestnosti, najlepšie umiestnenie
- možné umiestnenie

Steny, prepážky, zátarasy, priehradové stropy

Detektor nesmie byť umiestnený bližšie ako 0,5 m od akejkoľvek steny alebo prekážky. Ak je miestnosť užšia ako 1,2 m, musia byť detektory umiestnené vnútri strednej tretiny šírky miestnosti. Ak je miestnosť rozdelená na sekcie stenami, prepážkami alebo skladovacími regálmi siahajúcimi do výšky 0,3 m od stropu, na prekážky sa pozerá ako keby siahali až po strop a sekcie sa považujú za samostatné miestnosti. Vo všetkých smeroch pod detektorom sa musí udržiavať voľný priestor minimálne 0,5 m. Akékoľvek nepravidelnosti stropu, ktoré majú rozmery väčšie ako 5% výšky stropu (napr. nosník), sa považujú za stenu a platí pre ne vyššie uvedené.

Ventilácia a pohyb vzduchu

Detektory nesmú byť namontované priamo pri prívode čerstvého vzduchu napríklad z klimatizácie. Ak je vzduch privádzaný perforovaným stropom, nesmie strop byť perforovaný do vzdialenosti 0,6 m vo všetkých smeroch.

Detektor teda neumiestňujte:

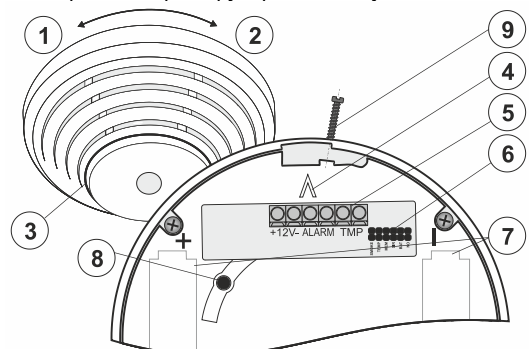
- tam, kde zle prúdi vzduch (výklenky, rohy, vrcholy striech tvaru A a pod),
- tam, kde sa praší, fajčí alebo sa vyskytuje para,
- v miestach, kde intenzívne prúdi vzduch (v blízkosti ventilátorov, tepelných zdrojov, vyústenia vŕchotechniky, v prievane a pod),
- v kuchyniach a vlhkých priestoroch (para, dym a masťné výpary môžu spôsobiť falošné poplachy alebo poruchy detekcie),
- v blízkosti žiaroviek alebo úsporných žiaroviek (do 1 m), elektrické rušenie môže vyvolať falošný poplach,
- v miestach s veľkým výskytom drobného hmyzu.

Upozornenie: Najčastejšou príčinou nežiaducej aktivity býva nevhodné umiestnenie detektora

Podrobnejšie pokyny k inštalácii sú uvedené v EN 54-14 alebo EN 342710

Inštalácia

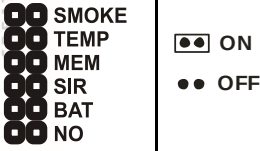
Dbajte na odporúčané postupy z predchádzajúcich odsekov.

Obr. 6: 1 – otvorenie detektora; 2 – zatvorenie detektora; 3 – optická signalizácia stavu; 4 – orientačná šípka pre nasadenie; 5 – svorkovnica; 6 – konfiguračné prepajky; 7 – priestor pre vloženie batérií; 8 – tlačidlo pre spustenie testu; 9 – aretačná skrutka

Kombinovaný drôtový detektor dymu a teploty SD-283ST

1. **otvorte kryt detektora**, pootočením doľava (1).
2. **priskrutkujte základňu** na vybrané miesto.
3. **prepojkami (6) nastavte požadovanú funkciu** detektora - viď tabuľka.

1	OFF	dym (EN 54-7, EN 14604) alebo teplota (EN 54-5)	1	OFF	iba teplota (EN 54-5) (nie dym)
2	OFF		2	ON	
1	ON	iba dym (EN 14604, EN 54-7) (nie teplota)	1	ON	dym a zároveň teplota (obidve podmienky súčasne)
2	OFF		2	ON	
			3	ON	pamäť vypnutá
				OFF	pamäť zapnutá
			4	ON	siréna vypnutá
				OFF	siréna zapnutá (EN 14604)
			5	ON	Detekcia batérií vypnutá
				OFF	Detekcia batérií zapnutá
			6	ON	NO - spínací kontakt
				OFF	NC - rozpnací kontakt

Upozornenie: pri inštalácii v auto karavanoch odporúčame nastavenie "iba dym" alebo "dym a zároveň teplota".

4. **pripojte svorky ALARM a TMP (5)** - pred zapojením vodičov do svorkovnice si najskôr preštudujte inštalčný návod ústredne.
5. **pripojte napájanie** do svoriek 12 V (5).
6. **nasadte detektor na základňu.** Možno ho nasadiť len v jednej polohe, ktorá je vyznačená šípkami (4) na oboch plastoch. Detektor zatvorte pootočením doprava (2). Dbajte na to, aby pripojovacie vodiče neobmedzovali funkciu testovacích tlačidiel.
7. Pre úplné splnenie požiadaviek noriem je nutné zaistiť vrchný diel ku spodnému plastu pomocou aretačnej skrutky (9).

Poznámka: Nasadenie detektora na základňu je blokové, pokiaľ nie sú vložené všetky 3 batérie! (iba pri požiadavke na splnenie EN 14604).

Pri požiadavke na prevádzku detektora bez batérií (STN EN 54-x), je nutné vybrať blokovacie mechanizmy (vytiahnutím, napr. kliešťami), ktoré bránia nasadeniu detektora bez vložených batérií. **Bez vložených batérií detektor nespĺňa EN 14604.**

Základňa nie je zameniteľná so základňami detektorov, ktoré nemajú funkciu testovacieho tlačidla stlačením tela detektora.

Nastavenie detektora

Nastavovacími prepojkami v detektore je možné nastaviť jeho vlastnosti. **TEMP a SMOKE**, kombinácia týchto prepojek určuje, ako bude detektor reagovať na dym a teplotu.

MEM signalizácia pamäte poplachu - Ak je prepojka rozpojená, pokračuje optická signalizácia poplachu detektorom ešte 24 hodín od skončenia poplachového stavu. Signalizáciu možno ukončiť takisto stlačením tela detektora proti základni.

SIR umožňuje vypnúť zabudovanú sirénu (v autonómnom režime hŕka vždy).

BAT blokuje detekciu vybitých batérií pri prevádzke podľa EN 54-x.

Upozornenie: pri používaní detektora bez batérií detektor prestane úplne pracovať pri výpadku napájacieho napätia 12V.

NO určuje funkciu výstupných svoriek ALARM (spínací - NO / rozpnací - NC), výstup TMP je vždy NC (rozpnací).

Požiarne poplach

Požiarne poplach je signalizovaný opticky a akusticky (podľa nastavenia).

Po splnení podmienok pre vyhlásenie požiarneho poplachu (detekcia dymu v komore alebo dosiahnutie poplachovej teploty, prípadne oboje), začne detektor signalizovať nebezpečenstvo rozhúkaním sirénky, rýchlym blikaním kontrolky (3) a aktiváciou výstupnej svorky ALARM.

Utlmenie sirénky pri poplachu: Húkanie je možné prerušiť stlačením tela detektora proti základni. Prerušenie húkania trvá 10 min., Ak po uplynutí tejto doby detektor stále detekuje dym alebo teplotu, húkanie sa obnoví.

V prípade potreby (napr. porucha detektora) možno odložiť opätovné rozhúkanie až na 12 hodín. Vykoná sa tak, že po stíšení akustickej signalizácie poplachu krátkym stlačením, sa opäť stlačí detektor na 5 s. Po zaznení zvukového signálu je nutné detektor uvoľniť do 1 s. Prechod do režimu odloženého húkania potvrdí 5 pípnutí. Po celú dobu odloženého húkania bliká optická kontrolka na detektore.

Pamäť poplachu: Ak je zapnutá, signalizácia pokračuje pomalým blikaním aj po vyvetraní alebo poklese teploty. Indikácia trvá 24 hodín alebo ju možno ukončiť stlačením tela detektora.

Sabotážny poplach: V prípade otvorenia detektora, dôjde k aktivácii výstupnej svorky TMP.

Testovanie a údržba detektora

Funkciu detektora je nutné pravidelne overovať najmenej 1x mesačne. Test sa vykonáva stlačením detektora proti základni a podržaním do rozsvietenia kontrolky. Svietenie kontrolky signalizuje prechod do testovacieho režimu. Kontrolka svieti po celú dobu testu. Po skončení testu kontrolka zhasne. Detektor potom signalizuje výsledok. Ak detektor raz pípne, test prebehol v poriadku. Pri zistení poruchy kontrolka 3x zabliká a 3x pípne. Ak detektor počas testu zistí, že má vybité batérie, test sa ukončí 1x bliknutím bez akustickej signalizácie. Po dokončení testu dôjde ku krátkodobému zopnutiu svorky ALARM.

Plnú funkciu detektora možno otestovať testovacím aerosólom (napr. SD-TESTER). Teplotný senzor ohriatím teplým vzduchom (napr. fénom).

Povrch detektora je nutné pravidelne čistiť od prachu, pavučín apod. Vhodným spôsobom čistenia je prefúknutie detektora stlačeným vzduchom. Iná údržba nie je potrebná.

Pozor: detektor nikdy netestujte zakladaním ohňa v objekte!

Indikácia poruchy

Detektor priebežne kontroluje svoju funkčnosť. Ak zistí poruchu, 3x pípne a blikne, potom 3x krátko blikne každých 30 s. Pri signalizácii poruchy je možné vykonať test detektora - pozri odsek Testovanie a údržba detektora. Ak je porucha odstránená, detektor krátko pípne. V prípade, že sa poruchu nepodarilo odstrániť, je nutné zaslať detektor do servisného strediska.

Výmena batérie v detektore

Detektor kontroluje stav batérií (ak sú použité) a ak sa priblíži stav vybitia, signalizuje detektor potrebu výmeny batérií krátkym bliknutím každých 30 s. Batérie vymeňte čo najskôr. Vymeňte vždy všetky 3 batérie za nové, rovnakého typu a výrobcu.

Poznámka: Pre správnu funkciu detektora odporúčame používať batérie dodávané v distribučnej sieti Jablotron alebo iné kvalitné značkové alkalické batérie (1,5V AA).

Upozornenie: Použité batérie nevhadzujte do odpadu, ale odovzdajte na zberné miesto!

Technické parametre

Napájanie	9 – 15 V DC / 3,5mA (150 mA pri poplachu)
	3 ks alkalická batéria typ LR6 (AA) 1,5 V
Upozornenie: Batérie nie sú súčasťou balenia	
Typická životnosť	cca 3 roky
Detekcia dymu	optický rozptyl svetla
Čítilivosť detektoru dymu	$m = 0,11 \div 0,13 \text{ dB / m}$
	podľa EN 54-7, EN 14604
Kategória detektora teploty	A1 podľa EN 54-5
Rozsah poplachových teplôt	+ 60 °C až +65 °C
Rozsah pracovných teplôt	-10 až +70 °C
Priemerná prevádzková vlhkosť	75% RH, bez kondenzácie
Rozmery	priemer 126 mm, výška 52 mm
Hmotnosť	150 g
Splňa požiadavky	EN 14604:2006, EN 54-5:2017, EN 54-7:2018
	EN 50130-4, EN 55032, EN 50581
Odporúčané skrutky	4 x Ø 3,5 x 40 mm (zapustená hlava)
Upozornenie: skrutky nie sú súčasťou balenia	

1293-CPR-0720

JABLOTRON ALARMS a.s. prehlasuje, že výrobok SD-283ST je navrhnutý a vyrobený v zhode s harmonizačnými právnymi predpismi Európskej únie: smernica č.: 2014/30/EU, 2011/65/EU, ak je použitý podľa jeho určenia. Originál prehlásenia o zhode nájdete na stránke www.jablotron.sk v sekcii Na stiahnutie.

Poznámka: Ak sa užívateľ rozhodne tohto zariadenia zbaviť, stáva sa

elektroodpadom. Symbol uvedený na výrobku znamená, že hoci výrobok neobsahuje žiadne škodlivé materiály, nemožno ho miešať s komunálnym odpadom, ale je ho potrebné odovzdať na zbernom mieste elektroodpadu. Zoznam zberných miest je dostupný na príslušných Obvodných úradoch životného prostredia. Prípadne ho možno spätným odberom odovzdať predajcovi pri kúpe nového zariadenia toho istého druhu. Podmienkou vrátenia je, že odovzdávané zariadenie (elektroodpad) je v kompletnom stave v akom bolo pri kúpe. Úlohou zberu elektroodpadu je jeho materiálové zhodnotenie, vrátane bezpečnej a ekologickej likvidácie, ktorou sa vylúči možný negatívny vplyv na životné prostredie a zdravie ľudí.